

Delier

Acute verwardheid

Delier

Acute verwardheid

Het kan gebeuren dat uw partner, familie-lid of kennis plots totaal ander gedrag ver-toont of anders reageert dan gewoonlijk. Dat gedrag kan ontstaan in het zieken-huis maar ook in de thuissituatie of het thuisvervangend milieu. Mogelijk gaat het om een delier. Dat kan beangstigend zijn, daarom geven we u graag meer informatie.

Wat is een delier?

Een delier (of delirium) is een **plots** optre-dende **tijdelijke verwardheid**.

De verwarde toestand kan enkele uren, dagen, weken of in uitzonderlijke gevallen maanden duren. De verschijnselen kun-nen wisselen in ernst doorheen de dag. 's Avonds en 's nachts verergeren ze vaak waardoor de persoon minder goed slaapt.

Sommige mensen kunnen zich de periode van een delier achteraf niet herinneren, terwijl anderen er juist levendige herinne-ringen aan hebben. Die kunnen schaamte en angst oproepen.

Oorzaken

Ouderen, mensen met een gezichts- of gehoorbeperking, mensen die eerder een delier doormaakten, personen met demen-tie ... lopen een verhoogd risico op een delier. Daarnaast zijn er nog een aantal factoren:

- Een lichamelijke aandoening, bv. hart- of longziekte
- Medicatie
- Infectie, bv. urineweginfectie
- Stress of angst, bv. door een ziekenhuis-opname, een verandering van afdeling of kamerwissel
- Operatie of verblijf op intensieve zorg
- Constipatie
- Koorts
- Tekort aan slaap
- Diabetes
- Hersenaandoeningen, bv. hersenbloeding
- Alcoholmisbruik
- ...

Kenmerken

- Onrustig of apathisch zijn, bv. opgewonden reageren, plukken aan dekens, lakens, trekken aan de sonde of het infuus ... of net weinig interesse tonen.
- Hallucinaties hebben: dingen zien, horen, ruiken die er niet zijn.
- Angst.
- Prikkelbaarheid, bv. minder verdraagzaam zijn voor licht, geluid, beweging ...
- Onlogisch en onsamenhangend denken en spreken of niet meer spreken.
- Zeer emotioneel zijn, bv. snel wenen of boos worden.
- Verstoord dag- en nachtritme.
- Snelle en onvoorspelbare stemmingswisselingen.
- Verstoorde aandacht, bv. geen gesprek kunnen volgen of voeren, snel afgeleid zijn, minder alert zijn ...
- Veranderd reactievermogen, bv. vertraagd reageren.
- Gedesoriënteerd zijn, bv. niet weten waar men is of welke dag het is, bekenden niet meer herkennen.
- Wisselende geheugenstoornissen.

Behandeling

De arts probeert de oorzaken van het delier te achterhalen en ze te behandelen. Hij kan medicatie geven om angst en onrust te onderdrukken.

In het ziekenhuis hanteren we een fixatiearm beleid. Dat wil zeggen dat we zo weinig mogelijk fixeren of vrijheidsbeperkende maatregelen nemen. In uitzonderlijke situaties moeten we toch fixeren om de veiligheid te garanderen. Voor meer informatie, vraag naar de brochure over ons fixatiearm beleid.

Praktische tips voor de nabije omgeving

Er zijn een aantal eenvoudige zaken die u als familie/mantelzorgert kunt doen om de persoon te helpen:

- Dagelijks kort bezoek, liefst alleen of per twee (neem plaats aan één kant van het bed).
- Stel uzelf voor, zeg wat u komt of gaat doen.
- Zorg voor nabijheid. Praten is daarbij niet altijd nodig. Hou lichamelijk contact.
- Neem een rustige houding aan en blijf geduldig.

- Maak oogcontact.
- Spreek traag, duidelijk en in korte zinnen, stel eenvoudige vragen.
- Maak u niet boos om storend gedrag, ga mee in de denk- en leefwereld.
- Ga niet in discussie, toon begrip en probeer op een rustige manier voor afleiding te zorgen.
- Wek geen achterdocht op door onderling te fluisteren of dingen te verzwijgen.
- Probeer drukte en lawaai te vermijden.
- Aarzel niet om hulp te vragen aan de verpleging.

U kunt bepaalde zaken voorzien:

- Als de persoon een bril, hoorapparaat of gebitsprothese draagt, zorg dat ze aanwezig zijn in het ziekenhuis.
- Breng vertrouwde zaken mee van thuis bv. een foto, een eigen kussen ...
- Breng een kalender en klok mee.
- Bezorg een volledige lijst van de thuismedicatie.

Naast de goede zorg voor de persoon met delier is het belangrijk dat u ook goed voor uzelf zorgt. Rust voldoende en zorg eventueel voor familiale ondersteuning of professionele hulp. Dat kan helpen om de zorg voor uw naaste te blijven volhouden. Neem daarvoor contact op met onze sociale dienst (09 224 58 01 of sociale.dienst@azstlucas.be).

Het is belangrijk dat u onthoudt dat de persoon zich niet bewust is van het 'vreemde gedrag'. Neem hem dus achteraf niets kwalijk over dingen die hij heeft gezegd of gedaan.

artikel 18.602 | Laatste update: april 2021

Deze brochure werd ontwikkeld voor gebruik binnen AZ Sint-Lucas Gent. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het ziekenhuis. Deze informatiebrochure werd met de grootste zorg opge maakt, maar de inhoud is algemeen en indicatief. Deze brochure omvat niet alle medische aspecten. Als er vergissingen, tekortkomingen of onvolledigheden in staan, zijn AZ Sint-Lucas, het personeel en de artsen hiervoor niet aansprakelijk.